

Ćwiczenia na głoski z szeregu szumiącego (sz, ż/rz, cz, dż)

1. Ćwiczenia usprawniające język do wymowy głosek (sz, ż/rz, cz, dż):

- oblizywanie podniebienia, przy szeroko otwartej buzi;
- utrzymywanie języka na zewnątrz i wewnątrz buzi, tak, aby niczego nie dotykał; buzia otwarta;

2. Szereg szumiący w sylabach:

Głoska „sz”

- **w sylabach:** sza, szo, sze, szu, szy

a-sza, o-szo, e-sze, u-szu, y-szy

asz, osz, esz, usz, ysz

szasz, szosz, szesz, szusz, szysz

szasza, szoszo, szesze, szuszu, szyszy

- **w wyrazach:**

a) w nagłosie (na początku wyrazu)

szampon, szachy, szynka, szafa, szufelka, szuflada, szary, szeroki, szelki, szpilka, szalik, szopa, szyja, sznurek

b) w śródgłosie (w środku wyrazu)

muszla, kasza, pasztet, wieszak, koszula, maszyna, fartuszek, gruszka, nosze, uszy, kusza, puszka

c) w wygłosie (na końcu wyrazu)

mysz, kalosz, marsz, talerz, wachlarz, nietoperz, lekarz, kosz, kurz, kapelusz, klosz, gulasz, grosz, plusz, garaż, bagaż, wąż, itp.

- **w wierszach:**

„Szajka myszy”

Szajka myszy na paluszkach,

szuka groszku po garnuszkach.

W szafie kaszę pałaszuje,
I okruszków poszukuje!
Szymek przerwał myszkowanie,
Poszedł, kupił kota na nie.

Głoska „ż/rz”

• w sylabach:

ża, żo, że, żu, ży

a-ża, o-żo, e-że, u-żu, y-ży

żaża, żożo, żeże, żużu, żyży

żasz, żosz, żesz, żusz, żysz

• w wyrazach:

a) żaba, rzeka, żubr, zebra, żakiet, żarówka, żuk, żyrafa, żona, żuraw, żyła, żyto, żonkil, żółty, żyrandol

b) korzenie, wieża, warzywa, orzechy, dyżurny, leżak, morze, duży, marzenie, róże, jarzębina, talerzyk, burza, pizama, drzewo

w wierszach:

„Podróże żółwia żeglarza”

Żółw – podróżnik żywo wierzy,
że żaglówką świat przemierzy.

Różne plaże, rzeki mija.

duże morza żółw podbija.

Żywa jednak to opinia,

że podróżnik wyolbrzymia.

I te żółwie „morza duże”

To nie morza, a kałuże.

Głoska „cz”

• w sylabach:

cza, czo, cze, czu, czy

a-cza, o-czo, e-cze, u-czu, y-czy

acz, ocz, ecz, ucz, ycz

czacz, czocz, czecz, czucz, czycz

czacza, czoczko, czecze, czuczu, czyczy

• w wyrazach:

a) czapka, czajnik, czubek, czekolada, czepek, czapla, czarny, czerwony, czołg, czołno, czas, czarodziej, itp.

b) maczuga, pieczętka, pieczarka, boczek, haczyk, pączek, kaczka, beczka, taczka, wieczór, kurczak, konieczyna, tęcza, oczy, itp.

c) poręcz, palacz, trębacz, mecz, puchacz, włamywacz, królewicz, warkocz, klacz, klucz, mlecz, miecz, itp.

• w wierszach:

„Leczo”

Cztery marchwie w kawałeczkach,
mąka, wody pół kubeczka.

Dwie papryczki i kabaczek;

Pieczeń pokrój w drobny maczek,
deczko czili, keczup damy

I na ucztę zapraszamy!

głoska „dź”

• w sylabach:

dża, dżo, dże, dżu, dży

a-dża, o-dżo, e-dże, u-dżu, y-dży

dżadża, dżodżo, dżedże, dżudżu, dżydży

dżacz, dżocz, dżecz, dżucz, dżycz

• w wyrazach:

dżungla, dżokej, dżentelmen, dżoker, dżuma, dżem, dżdżownica, dżdżysty, dżin
i drożdże, drożdżówka, wyjeżdżać

• w wierszach:

„*Gramy w brydża*”

Pod Dżakartą - piękny, nowy, elitarny klub brydżowy.

Ja, gdy wolne tylko mam, chętnie w brydża grywam tam.

Król i radża w brydża grają jak dżem grę tę uwielbiają!

I dżentelmen brydża lubi.

Kiedy gra, dżokery gubi.

Dżokej talię wydobywa...

W brydża w piątkę nikt nie grywa!